

۱۵۷۹۲۸۱

**پیشگیری آسیب‌های اجتماعی
بر مبنای تئوری‌ها و راهبردهای کار آفرینی**

www.ketab.ir

دکتر مهرداد احمدی‌فر

دکتر محمد وفایی یگانه

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : پیشگیری آسیب‌های اجتماعی بر مبنای تئوری‌ها و راهبردهای کارآفرینی / مؤلفان محمد وفایی‌یگانه، مهرداد احمدی‌فر.
مشخصات نشر : تهران: انتشارات پژوهشیار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۲۳۷ص. ۲۶۰۰۰ تومان
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۶۳۹-۵-۹
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
موضوع : کارآفرینی -- ایران
موضوع : Entrepreneurship -- Iran : شناسه افروده
رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ۹۷۷/۸۱۱ P۱۱ : رده بندی دیویی : ۳۰۱۴۰ : شماره کتابشناسی ملی : ۰۸۵۲۰۸

پیشگیری آسیب‌های اجتماعی بر مبنای تئوری‌ها و راهبردهای کارآفرینی

نویسندگان: دکتر محمد وفایی یگانه / دکتر مهرداد احمدی‌فر
نوبت و سال چاپ: چاپ اول / ۱۳۹۶
ویراستار ادبی: علی داماسر
قیمت: ۲۶۰۰۰ تومان
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
تهران، خیابان منیری جاوید، تقاطع ژاندارمری، پلاک ۶۶، روبروی ساختمان دانشجو، طبقه اول.
۶۶۴۷۹۲۵۱
Pajooheshyarpub@gmail.com
هرگونه کپی‌برداری، تکثیر کلی یا جزیی از مطالب کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر پیگرد قانونی دارد.

سخن پژوهشیار

بیرسیدیم از مرد نیکو سخن کسی کو بسال و خرد بد کهن
که از ما به یزدان که نزدیکتر که را نزد او راه باریکتر
چنین داد پاسخ که دانش گزین چو خواهی ز پروردگار آفرین
به دانش فزای و به یزدان گرای که او باد جان ترا رهنمای

بشر از بدر خلق همواره در پی رفع کنجکاو‌ی‌ها و ابهامات خود، هر ملامت و سختی را به جان خریده است. در اهمیت نقش علم در زندگی انسان همین بس که راه سعادت، تکامل و ساختن را به انسان آموزش داد. این عرصه بر همگان آشکار است که جز با مدد علم و پژوهش، نمی‌توان راه را از بیراه تشخیص داد، آری همه مکاتب بشری و ادیان آسمانی بر کسب علم تأکید دارند و پذیرفتن هر زحمت رنجشی را در مسیر علم، افتخار آمیز و مایه مباهات می‌شمرند. در این بین کتاب و کتاب‌خوانی بی‌شک ارزشمندترین، منظم‌ترین و ساختارمندترین روش یافتن علم است. برای هر ایت‌جامعه به‌سوی کتاب و کتاب‌خوانی بایستی همه دست‌اندرکاران فرهنگی و آموزشی و متوالان حوزه کتاب، دست به دست هم دهند و ساختار، ماهیت و محتوای کتاب را به‌گونه‌ای عرضه نمایند که فرهنگ کتاب‌خوانی بخش لاینفک جامعه شود. کتاب‌ها به‌روز شوند، با حداقل هزینه به دست دانشجویان برسند و نیازهای واقعی آن‌ها را رفع نمایند و کاربردی و در عین حال جذاب بودن کتاب از منظر شکلی و محتوایی، می‌تواند منجر به استقبال بیشتر و بهتر مخاطبان شود.

از همین‌رو "انتشارات پژوهشیار" تلاش دارد با بهره‌گیری از فرصت‌های جامعه علمی به‌ویژه اساتید و پژوهشگران متخصص و متعهد، بستر تهیه و تولید کتب علمی و موردنیاز آحاد جامعه و نیز افزایش سرانه مطالعه در کشور را فراهم نماید. امید است تلاش و تکاپوی این مجموعه توفیقات قابل‌اعتنایی را در این راستا موجب شود. انتشارات پژوهشیار از باب تحقق این امر، دست همه علاقه‌مندان و فعالان حوزه کتاب و کتاب‌خوانی را به گرمی و محبت می‌فشارد.

فهرست محتوا

پیشگفتار مؤلف.....	۱
فصل اول: آسیب‌های اجتماعی، تعاریف و نظریه‌ها.....	۱۳
مقدمه.....	۱۳
تعاریف و مفاهیم آسیب‌شناسی اجتماعی.....	۱۴
چگونه آسیب‌ها را بشناسیم.....	۱۴
عوامل به وجود آورنده آسیب‌ها کدامند.....	۱۴
آسیب‌ها کدام بین را بیشتر تهدید می‌کنند.....	۱۴
راههای پیشگیری و درمان آسیب‌ها کدامند.....	۱۴
اهداف آسیب‌شناسی اجتماعی.....	۱۵
آسیب‌های اجتماعی، نابرابری و جرم.....	۱۶
عوامل اجتماعی مؤثر در پیدایش ناهنجاری.....	۱۷
عوامل اقتصادی مؤثر در پیدایش ناهنجاری.....	۲۰
هزینه‌های اقتصادی ارتکاب جرم.....	۲۴
عدم تعادل رشد و توسعه اقتصادی.....	۲۵
عوامل فرهنگی مؤثر در پیدایش ناهنجاری در جامعه.....	۲۶
عوامل محیطی مؤثر در پیدایش ناهنجاری.....	۲۸
رفتار ناهنجار و جنسیت.....	۳۳
رفتار ناهنجاری و سن.....	۳۴
رابطه شهر و رفتار ناهنجار.....	۳۶
ویژگی‌های جرائم و خشونت‌های شهری.....	۴۰
نظریه‌های جامعه‌شناختی آسیب‌های اجتماعی.....	۴۱
دیدگاه کارکردگرایی.....	۴۱
دیدگاه کنش متقابل نمادین.....	۴۱
تئوری‌های ایجاد ناهنجاری.....	۴۲
نظریه‌های اقتصادی در آسیب‌شناسی اجتماعی.....	۴۳
نظریه‌های روان‌شناختی در آسیب‌شناسی اجتماعی.....	۴۳
نظریه‌ها مبتنی بر ویژگی‌های اجتماعی در آسیب‌شناسی اجتماعی.....	۴۴

عوامل مؤثر در وقوع جرم.....	۴۵
عوامل پیدایش آسیب های اجتماعی، به ویژه در میان نوجوانان و جوانان.....	۴۸
تأثیر جمعیت شهری در وقوع جرم.....	۶۱
آسیب های اجتماعی نوپدید.....	۶۲
علل آسیب های اجتماعی نوپدید.....	۶۳
انواع آسیب های نوپدید.....	۶۴
مفهوم فضای سایبر یا مجازی.....	۷۰
ویژگی های فضای سایبر.....	۷۲
آسیب های اینترنت و فضای مجازی.....	۷۳
راهکارهای پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی نوپدید.....	۷۴
راه های پیشگیری از آلودگی.....	۷۵
فصل دوم: کارآفرینی؛ مکاتب و مدل ها	۷۹
مفهوم کارآفرینی.....	۷۹
کارآفرینی از دیدگاه اقتصاددانان.....	۸۰
کارآفرینی از دیدگاه دانشمندان مدیریت.....	۸۲
کارآفرینی از دیدگاه محققین روانشناسی و جامعه شناسی.....	۸۳
سیر تاریخی تحول کارآفرینی.....	۸۵
فرآیند کارآفرینی.....	۹۸
عناصر کارآفرینی.....	۹۸
ضرورت و اهمیت کارآفرینی.....	۹۹
تئوری های کارآفرینی.....	۱۰۵
مکتب کلاسیک.....	۱۰۵
مکتب نوکلاسیک ها.....	۱۰۶
مکتب شیکاگو.....	۱۰۷
مکتب نوین اتریش.....	۱۰۸
دیدگاه ها و رویکردهای کارآفرینی.....	۱۰۹
انواع کارآفرینی.....	۱۱۰
تقسیم بندی کارآفرینی برحسب مبنای کار.....	۱۱۰

۱۱۰.....	تقسیم‌بندی کارآفرینی برحسب ماهیت.....
۱۱۱.....	تقسیم‌بندی کارآفرینی برحسب مضمون.....
۱۱۳.....	کارآفرینی مستقل.....
۱۱۴.....	کارآفرینی شرکتی.....
۱۱۵.....	کارآفرینی سازمانی.....
۱۱۶.....	ابعاد و مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی.....
۱۱۷.....	مدل‌های کارآفرینی سازمانی.....
۱۱۷.....	مدل کارآفرینی سازمانی کورنوال پرلمن.....
۱۱۸.....	مدل کارآفرینی سازمانی اکهلز و نک.....
۱۱۹.....	مدل کارآفرینی سازمانی کهراتکو و نافزیگر.....
۱۲۰.....	ابعاد کارآفرینی سازمانی تامسون.....
۱۲۱.....	مدل کارآفرینی سازمانی لایسنس دس.....
۱۲۲.....	ابعاد کارآفرینی سازمانی آنتویک و هریج.....
۱۲۶.....	موانع کارآفرینی سازمانی.....
۱۲۶.....	موانع کارآفرینی سازمانی از دیدگاه فرای.....
۱۲۸.....	موانع کارآفرینی سازمانی از دیدگاه مک میلان و همکارانش.....
۱۲۸.....	موانع کارآفرینی سازمانی از دیدگاه زیلبرمن.....
۱۲۹.....	موانع کارآفرینی سازمانی از دیدگاه استیون سان.....
۱۳۵.....	تفاوت‌های کارکردی کارآفرینی مستقل با کارآفرینی سازمانی.....
۱۳۷.....	کارآفرین کیست.....
۱۳۸.....	ویژگی‌های کارآفرینان.....
۱۴۲.....	رویکرد رفتاری کارآفرینان.....
۱۴۴.....	چرا همه رفتار کارآفرینانه ندارند.....
۱۴۴.....	کارآفرین چه کاری را انجام می‌دهد.....
۱۴۵.....	کارآفرین چگونه کارآفرینی می‌کند.....
۱۴۶.....	ضرورت، اهمیت و جایگاه آموزش کارآفرینی.....
۱۴۷.....	سابقه آموزش کارآفرینی.....
۱۴۸.....	مطالعات مرتبط با آموزش کارآفرینی.....

اهداف آموزش کارآفرینی.....	۱۵۰
تفاوت‌های کارآفرینان و مدیران.....	۱۵۲
فصل سوم: راهکارهای کارآفرینی و کاهش آسیب‌های اجتماعی.....	۱۵۵
مقدمه.....	۱۵۵
اثر آسیب‌های اجتماعی بر سرمایه انسانی و اجتماعی.....	۱۵۵
تعریف سرمایه.....	۱۵۷
تعریف سرمایه انسانی.....	۱۵۷
تعریف سرمایه اجتماعی.....	۱۵۹
جنبه‌های سرمایه اجتماعی.....	۱۶۲
سطوح سرمایه اجتماعی.....	۱۶۲
شاخص‌های سرمایه اجتماعی از منظر بانک جهانی.....	۱۶۳
تأثیر سرمایه اجتماعی بر سرمایه انسانی.....	۱۶۶
تأثیر سرمایه انسانی بر سرمایه اجتماعی.....	۱۷۰
تأثیر سرمایه اجتماعی بر رشد و توسعه اقتصادی.....	۱۷۳
تأثیر سرمایه انسانی بر رشد اقتصادی.....	۱۸۰
اثر توسعه و رشد اقتصادی بر متغیرهای اجتماعی.....	۱۸۴
کارآفرینی و اشتغال.....	۱۸۵
کارآفرینی و رشد اقتصادی.....	۱۸۸
نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی.....	۱۹۸
کارآفرینی و نقش دولت.....	۲۰۰
موانع حرکت کارآفرینی در ایران.....	۲۰۱
راهکارهای توسعه کارآفرینی.....	۲۰۴
راهکارهای توسعه کارآفرینی توسط دولت.....	۲۰۵
راهکارهای توسعه کارآفرینی در ایران.....	۲۱۰
راهکارهای ساختاری توسعه کارآفرینی در ایران.....	۲۱۲
راهکارهای زمینه‌ای توسعه کارآفرینی در ایران.....	۲۱۳
راهبردهای توسعه کارآفرینی در کشور.....	۲۱۳
منابع.....	۲۱۷

پیشگفتار مؤلفان

جوامع امروز با اجتماعات گذشته تفاوت بسیار زیاد و قابل توجهی پیدا کرده است، طوری که عده‌ای بر این باورند که دوره جدیدی از حیات بشر آغاز شده و جامعه نوینی متفاوت از گذشته در حال شکل‌گیری است. در عصر نوین تغییرات و تحولات به مراتب عظیم‌تر و شگرف‌تر از تمام فصول تاریخ تجربه می‌شود، این تغییرات تمام ابعاد زندگی بشر از خصوصیات و توانمندی‌های فردی گرفته تا ویژگی‌ها و ساختارهای اجتماعی و نیز رفتارهای اقتصادی و سیاسی تحت تأثیر جدی قرار داده است.

تغییرات - سر - پید ابتدا در مصنوعات و محسوسات، مشاهده می‌شود. سپس در عرصه اقتصادی افراد و جامعه نمود پیدا می‌کند، در مرحله بعد، شاهد تغییرات اجتماعی و فرهنگی هستیم. این تغییرات، در خیلی از مواقع مثبت ارزیابی شده‌اند و آسایش، راحتی، ارتقاء کمی و کیفی زندگی فردی و اجتماعی را بر پی داشته است.

اما تقریباً همگان بر این عقیده و گمان هستند که تغییرات نوین در جامعه را نمی‌توان همواره مثبت و مطلوب ارزیابی کرد. بسیاری از این تغییرات به آسیب‌های فردی و اجتماعی منجر می‌شود که خسارت‌های قابل توجه فرسکی، فتنه‌داری، اجتماعی را ایجاد کند. شهرها روز به روز گسترده‌تر می‌شوند، افراد مستقل‌تر و منزوی‌تر می‌شوند، ارتباطات عاطفی و اجتماعی کاهش می‌یابد، اخلاقیات و ارزش‌ها کمرنگ‌تر می‌شوند.

به بیان دیگر شتاب این تغییرات به گونه‌ای است که سبب بروز مسائل اجتماعی شده است، روند سریع مهاجرت به شهرها و فقدان منابع کافی و نزول و سرد شدن زندگی، مسائل و مشکلات و آسیب‌های خاصی را در زندگی شهری پدید آورده است. ناشناس ماندن، بیگانگی اجتماعی، نداشتن امنیت روانی یا پشتیبانی اجتماعی از جمله پدیده‌هایی است که از اوایل قرن بیستم موجبات دل‌مشغولی بیشتر پژوهشگران و اندیشمندان حوزه‌های مختلف شده است.

آسیب‌های اجتماعی چون طلاق، اعتیاد، خشونت، درگیری، بی‌اعتمادی، سرقت و... که می‌توان از آن‌ها به عنوان انحراف از هنجارهای اجتماعی نام برد، خود می‌توانند زمینه‌ساز دیگر مشکلات و بزهکاری‌ها شوند. هنگامی که انحراف و بزهکاری در افراد جامعه رخ می‌نماید، عوارض آن محدود به فرد نمائده، بازتاب آن به جامعه باز خواهد گشت و گاه حتی به یک جامعه نیز محدود نمی‌ماند.

آسیب‌های اجتماعی دو زیان جبران‌ناپذیر را در پی دارد، یکی سرمایه انسانی و دیگری سرمایه اجتماعی است که از ملزومات اقتصاد پویا و کارآفرین در یک جامعه به حساب می‌آیند. در این کتاب به کارآفرینی به عنوان رویکرد باثبات و سودآور برای کاهش و حذف آسیب‌های اجتماعی اشاره می‌شود. کارآفرینی دو نتیجه مطلوب و مناسب دارد اول اینکه باعث رشد اقتصادی و مالی کشور و افراد جامعه می‌شود و دوم آنکه آسیب‌های اجتماعی را به حداقل ممکن می‌رساند.

مطالعات متعددی نشان داده‌اند که مهم‌ترین عامل توسعه آسیب‌های اجتماعی فقر و بیکاری است. فرد شاغل معمولاً دارای احترام فردی و گروهی است، استقلال نسبی دارد و زمان و انگیزه کمی برای گرایش به آسیب‌های اجتماعی دارند.

کتاب حاضر شامل سه فصل است که در فصل اول آسیب‌های اجتماعی، عوامل و علل آن تشریح شده است، در فصل دوم به کارآفرینی و عوامل مؤثر بر آن و نیز نتایج کارآفرینی اختصاص یافته است. در فصل سوم کاهش آسیب‌های اجتماعی با رویکرد کارآفرینی بیان شده است.